

ZAJEDNIČKA POLJOPRIVREDNA POLITIKA EU

Zajednička poljoprivredna politika – ZPP

Zajednička poljoprivredna politika – ZPP, (eng. *The Common Agricultural Policy, CAP*) je skup je mjera i programa subvencioniranja poljoprivrede u Europskoj uniji.

Zajednička poljoprivredna politika, jedna je od zajedničkih politika Europske unije.

Zajednička poljoprivredna politika jedna je od najvažnijih nadležnosti Zajednice, na koju se usmjerava gotovo polovica proračuna EU-a

ZPP podrazumijeva skupinu pravila i mehanizama koji reguliraju

1. proizvodnju,
2. prodaju i
3. promet poljoprivrednih proizvoda u EU.

ZPP počela se provoditi od 1962. godine nakon što ju je prihvatio svih šest država osnivačica Europske ekonomске zajednice.

Prilikom utemeljenja ZPP, osnovni cilj ZPP bio je pružanje potpore dohotku poljoprivrednicima kako bi se europskim građanima zajamčila ponuda

1. kvalitetne,
2. sigurne i
3. cjenovno pristupačne hrane.

Reforma zajedničke poljoprivredne politike

1962 - **ZPP počela se provoditi od 1962. godine** nakon što ju je prihvatio svih šest država osnivačica Europske ekonomске zajednice.

2011 – Započeta reforma ZPP za programsко razdoblje **2014-2020**.

2013 – **Republika Hrvatska** postala članica EU

2018 – Započeta nova reforma ZPP za programsko razdoblje **2021-2017**.

Reforma ZPP za programsko razdoblje 2014-2020.

Reforma ZPP za programsko razdoblje **2014-2020**. regulirana je kroz četiri EU uredbe koje su donesene 17.12.2013.:

1. Uredba (EU) br. 1305/13. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)
2. Uredba (EU) br. 1306/13 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne

3. Uredba (EU) br. 1307/13 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike
4. Uredba (EU) br. 1308/13 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržista poljoprivrednih proizvoda

Kako se financira ZPP

Poljoprivreda i ribarstvo su jedini gospodarski sektori u EU koji koriste europsku potporu, na nivou EU, suprotno većini drugih sektora, koji su predmet nacionalnih politika.

- ZPP se financira iz općeg proračuna Europske unije.
- Više od četvrtine (28 %) proračuna EU-a namijenjeno poljoprivredi
- poljoprivreda je (uz ribarstvo) jedini sektor koji se izravno financira iz proračuna EU-a.

Druga područja, poput istraživanja, obrazovanja, prometa, obrane, mirovina i zdravstva nisu zastupljena u proračunu EU-a ili predstavljaju samo njegov manji dio. Ona se financiraju isključivo ili uglavnom iz nacionalnih državnih proračuna, a provode ih same države članice.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Svaka država članica EU mora imati agenciju za plaćanja u poljoprivredi. Osnivanje takve agencije u Hrvatskoj bio je uvjet za zatvaranje pristupnih pregovora s Europskom unijom, pa je tako Agencija za plaćanja u poljoprivredi jedina institucija čije je osnivanje, odnosno postojanje, izrijekom navedeno u Ugovoru o pristupanju Hrvatske u EU kao uvjet za punopravno članstvo.

Misija Agencije za plaćanja je povezivanje hrvatskih poljoprivrednika, ribara i subjekata u ruralnom prostoru s institucijama na nacionalnoj i europskoj razini koje kroz svoje programe i fondove financiraju razvoj poljoprivrede, ribarstva i ruralnog prostora.

ZPP financira se iz dva EU fonda :

1. **Europski fond za jamstva u poljoprivredi** (*European Agricultural Guarantee Fund, EAGF*).
Iz ovog Fonda financiraju se izravne subvencije poljoprivrednicima i mјere kojima se reguliraju poljoprivredna tržišta.
2. **Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj** (*European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD*).
Iz ovog fonda financiraju se programi ruralnog razvoja država članica

Stupovi ZPP EU

Zajednička poljoprivredna politika EU provodi se kroz dva stupa:

1. IZRAVNA PLAĆANJA I TRŽIŠNE INTERVENCIJE
2. RURALNI RAZVOJ

Prvi stup ZPP

Prvi stup ZPP odnosi se na **izravna plaćanja**. Njegov je cilj osigurati poljoprivrednim proizvođačima stabilan dohodak. Prvi stup ZPP financira se iz **Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EAGF)** koji osigurava izravnu finansijsku pomoć poljoprivrednicima u zemljama članicama

Drugi stup ZPP

Drugi stup ZPP odnosi se na **ruralni razvoj**, a usmjeren je na ostvarivanje ciljeva ruralnih sredina i ljudi koji u njima žive. Drugi stup ZPP financira se iz sredstava **Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD)**.

Ruralna područja

Ruralna područja predstavljaju više od **77 % prostora EU-a** (47 % poljoprivrednog zemljišta i 30 % šuma) i u njima živi približno **polovica stanovništva EU-a**.

U Europi ima **12 milijuna poljoprivrednika**, a jedno gospodarstvo u prosjeku zauzima 15 hektara (usporedbe radi, u Sjedinjenim Američkim Državama ima tek **2 milijuna poljoprivrednika**, dok prosječno gospodarstvo zauzima 180 hektara).

Ruralna politika

Ruralna politika se provodi kroz tri osi:

- 1) unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivrednoga i šumarskoga sektora;
- 2) unaprjeđenje okoliša i seoskih sredina; te
- 3) unaprjeđenje života u ruralnim sredinama i diversifikaciju ruralne ekonomije

Ruralni razvoj

Jedan od ciljeva ZPP je **ruralni razvoj** koji se provodi kroz programe ulaganja u ruralna područja radi revitalizacije sela, te osvremenjivanja i potpore poljoprivrednim i nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima.

Provedba ZPP u ruralnim područjima treba biti usmjerena na poticaje inovacijama, unapređenje kvalitete života, stvaranje radnih mesta te pomoći malim i srednjim poduzećima.

Svi programi ruralnog razvoja moraju sadržavati mjere zaštite i unapređenja prirodnih resursa i krajobraza u ruralnim područjima.

Program ruralnog razvoja RH 2014-2020.

PRR RH je nacionalni strateški dokument za provedbu ZPP.

Svaka zemlja članica EU donosi svoj nacionalni PRR.

- Ministarstvo poljoprivrede izrađuje PRR i šalje ga EK na usvajanje
- EK razmatra i usvaja PRR
- Vlada RH donosi PRR

16.07.2014. – MP izradilo radnu verziju PRR RH 2014-2020. i poslalo u EK na mišljenje

23.10.2014. – EK vratila Hrvatskoj na doradu radnu verziju PRR RH 2014-2020. sa 378 komentara i primjedbi

20.02.2015. – MP dostavilo EK na mišljenje korigiranu drugu verziju PRR RH 2014-2020.

26.05.2015. – EK odobrila PRR RH 2014-2020

23.06.2015. – Vlada RH donosi Odluku o donošenju PRR RH 2014-2020.

Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014–2020. je dokument od **700 stranica**.

Programom je definirano **16 mjera** koje imaju za cilj povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, ali i unapređenja životnih i radnih uvjeta u ruralnim područjima uopće.

Za svaku od mjera sadržanih u PRR RH raspisuje natječaj za dobivanje finansijskih sredstava.

Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014–2020. je vrijedan **2,4 milijarde EUR-a**.

Ciljevi i potpore ZPP-a

Poljoprivreda je važna prije svega :

1. zbog osiguranja dovoljnih količina kvalitetne hrane,
2. zadržavanja gospodarske aktivnosti i zapošljavanja u ruralnim područjima.

Postojanje ZPP-a nužno zbog

1. definiranja zajedničkih pravila na jedinstvenom tržištu,
2. zajedničkog nastupa na svjetskom tržištu i
3. mogućnost razmjene najboljih praksi.

U širem smislu ZPP bi trebala dati veći doprinos rastu investicija i gospodarskom rastu i zapošljavanju.

Glavni ciljevi ZPP

1. osiguranje hrane za potrošače
2. ponuda zdravih i kvalitetnih proizvoda
3. osiguranje pristojnog standarda življenja za poljoprivrednike
4. postizanje ujednačenog teritorijalnog razvoja – ruralni razvoj
5. povećanje broja mlađih poljoprivrednika

Mladi poljoprivrednici:

Zbog teških uvjeta rada i otežanog ulaganja za pokretanje gospodarstva, u Europi je danas sve manje poljoprivrednika.

U ovom trenutku, 4,5 milijuna poljoprivrednika u Europi starije je od 65 godina (30% poljoprivrednika), a samo je 6% mlađe od 35 godina. Potrebno je povećati privlačnost tog zanimanja i pomoći mladima da se njime bave.

Da bi se u tome uspjelo i potaklo pomlađivanje u poljoprivrednom sektoru, ZPP predviđa mehanizme potpora za pokretanje posla

Jedan od prioriteta ZPP treba je motiviranje mlađih na bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom. Stoga je potrebno osigurati dodatna sredstva za financijsku pomoć mlađim poljoprivrednicima.

Mladim poljoprivrednicima treba pomoći i u pokretanju posla, pristupu financijskim instrumentima te kroz potpore investicijama.

Cilj je pomoći mlađim poljoprivrednicima u početnoj fazi osnivanja vlastitog poljoprivrednog gospodarstva.

Mladi poljoprivrednik je osoba mlađa od 40 godina.

Na razini **Europske unije**, 7% poljoprivrednika mlađi su od 35 godina, dok je taj postotak u **Hrvatskoj** svega oko 4%. Kroz poticajne mjere ZPP, financiraju se programi potpore za mlađe poljoprivrednike sa ciljem povećanja broja mlađih poljoprivrednika, te se na taj način potiče generacijska obnova u sektoru poljoprivrede.

Ekološka poljoprivredna proizvodnja i zeleno plaćanje

Najznačajniji ekološki izazovi s kojima se susreće poljoprivreda su:

1. smanjenje kvalitete tla,
2. zagađenje voda
3. korištenje pesticida
4. korištenje gnojiva

U svemu ovome posebno važnu ulogu ima **ekološka poljoprivredna proizvodnja**.

Jedan od ciljeva ZPP-a jest poboljšanje ekološke učinkovitosti kroz obvezno **zeleno plaćanje s povoljnim utjecajem na klimu i okoliš**.

Za zeleno plaćanje države članice EU moraju godišnje izdvojiti 30 % sredstava u okviru nacionalne omotnice za izravna plaćanja.

ZAJEDNIČKA POLJOPRIVREDNA POLITIKA - ZPP ZA RAZDOBLJE OD 2021 - 2027. GODINE

01.06.2018. godine, Europska komisija objavila je **reformski paket propisa** za vezanih uz zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Reformske pakete sadrži prijedloge uredbi o modernizaciji i pojednostavljenju zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Reformski paket ZPP sastoji se od tri propisa:

1. prijedlog Uredbe o nacionalnim strateškim planovima u okviru ZPP
2. prijedlog Uredbe o financiranju poljoprivrede iz EU fondova
3. prijedlog Uredbe o jedinstvenoj zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT)

Navedenim prijedlozima oblikuju se ideje za budućnost ZPP-a

Najveća novost koju donosi **reformski paket** je prijedlog da

planiranje svih mjera poljoprivredne politike koje se financiraju iz proračuna EU (izravna plaćanja, ruralni razvoj, programi potpore u pojedinim poljoprivrednim sektorima) bude obuhvaćeno u okviru **jednog strateškog dokumenta** kojeg donosi država članica, a odobrava Europska komisija.

Države članice imat će veću slobodu nego do sada u definiranju uvjeta za financiranje korisnika u skladu s potrebama svojih poljoprivrednih sektora.

Istovremeno, sve mjere koje će propisati države članice morat će dati doprinos u ostvarenju zajedničkih ciljeva Europske unije, posebno onih koji se odnose na **zaštitu okoliša** i mjerne vezane uz **klimatske promjene**.

U administriranju mjera ZPP-a biti će **jednostavniji zajednički informatički sustav** što će omogućiti lakšu i jeftiniju dostupnost zajedničkim bazama podataka i prostornim podlogama radi kvalitetnijeg ažuriranja nacionalnih baza podataka.

Ministarstvo poljoprivrede podržava ideju **pojednostavljenja ZPP i veće uloge država članica u razradi i provedbi poljoprivredne politike**.

Jedan od prioriteta novog modela potpore je **generacijska obnova u poljoprivredi**, što je i za Hrvatsku vrlo važno pitanje te Hrvatska podržava namjeru da se iz europskih fondova za financiranje poljoprivrede osigura **veći iznos za privlačenje mladih u poljoprivredni sektor**.

Prijedlog reformskog paketa sada će biti **upućen državama članicama**, koje će ga razmotriti u okviru Vijeća EU.

S obzirom na veliki broj pitanja obuhvaćenih paketom te različite uvjete u poljoprivrednoj proizvodnji država članica, mogu se očekivati **dugotrajne rasprave** prije postizanja dogovora o konačnom obliku zakonodavnih prijedloga koji će se primjenjivati nakon 2020. godine.

Jedno od osjetljivih pitanja svakako je **visina EU proračuna** koji će biti na raspolaganju za poljoprivredu, s obzirom na **prijedlog Europske komisije da se on smanji** radi potreba financiranja drugih prioriteta.

Za veći broj država članica **Europska komisija predložila je manje nacionalne alokacije nego u sadašnjem proračunskom razdoblju**, pa tako i za Hrvatsku, te će u predstojećim pregovorima o budućnosti ZPP za Hrvatsku jedan od prioriteta biti **zaštita interesa naših poljoprivrednika** **zadržavanjem razine proračuna za poljoprivredu**.

Tim prijedlozima, s **proračunom od 365 milijardi EUR**, osigurava se da ZPP ostane politika otporna na buduće izazove, da i dalje bude potpora poljoprivrednicima i ruralnim zajednicama, da vodi **održivom razvoju poljoprivrede EU** i odražava ambicije EU u pogledu **brige za okoliš i klimatske politike**.

Europska Komisija za sljedeći dugoročni proračun EU-a (2021. – 2027.) predlaže modernizaciju i pojednostavljenje zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Državama članicama današnjim se prijedlozima pruža **veća fleksibilnost i odgovornost** za odlučivanje o tome kako i gdje će ulagati finansijska sredstva u okviru ZPP-a radi ispunjenja ambicioznih ciljeva postavljenih na razini EU-a.

Glavne značajke prijedloga EK za reformu ZPP za programsko razdoblje 2021-2027. jesu:

- osvremenjena i
- pojednostavljena ZPP

1. Novi način rada

Države članice moći će **fleksibilnije koristiti sredstva** koja su im dodijeljena, što će im omogućiti da izrade prilagođene programe koji na najučinkovitiji način odgovaraju na brige poljoprivrednika i širih ruralnih zajednica.

Države članice imat će i **možnost prijenosa do 15 % sredstava** odobrenih za ZPP iz izravnih plaćanja u ruralni razvoj i obrnuto kako bi osigurale financiranje svojih prioriteta i mjera.

2. Pravedniji uvjeti boljim usmjeravanjem potpore

Izravna plaćanja ostaju ključni dio politike koji osigurava stabilnost i predvidivost za poljoprivrednike.

Prioritet će se davati pružanju potpore **malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima**, koja čine većinu poljoprivrednog sektora EU-a, i pomaganju **mladim poljoprivrednicima**.

- **mala i srednja gospodarstva** dobivat će višu razinu potpore po hektaru;
- za potporu **mladim poljoprivrednicima** za pokretanje poslovanja države članice morat će izdvojiti barem **2 % sredstava** odobrenih za izravna plaćanja.

3. Veće ambicije u pogledu okoliša i klime:

Klimatske promjene, prirodni resursi, bioraznolikost, staništa i krajolik, sve je to obuhvaćeno zajedničkim ciljevima na razini EU-a

Potpore dohotku poljoprivrednika **za mjere koje nisu štetne za okoliš i klimu**

- izravna plaćanja bit će uvjetovana većim zahtjevima u pogledu **okoliša i klime**
- svaka država članica morat će ponuditi **ekološke programe**
- barem **30 %** nacionalnih dodijeljenih **sredstava za ruralni razvoj** bit će namijenjeno **okolišnim i klimatskim mjerama**
- očekuje se da će **40 % ukupnog proračuna ZPP-a** doprinositi **klimatskoj politici**
- osim mogućnosti prijenosa **15 % između stupova**, (izravna plaćanja – ruralni razvoj), države članice imat će i mogućnost prijenosa dodatnih 15 % iz prvog u drugi stup za potrošnju na mjere za zaštitu klime i okoliša

Zašto je potrebna reforma zajedničke poljoprivredne politike

Od 1962. godine, od kako se počela provoditi, zajednička poljoprivredna politika (ZPP) uspješno ispunjava svoj prvotni cilj pružanja potpore dohotku poljoprivrednicima kako bi se europskim građanima zajamčila ponuda

1. kvalitetne,
2. sigurne i
3. cjenovno pristupačne hrane.

Međutim, **svijet se brzo mijenja**, a tako i izazovi s kojima se suočavaju poljoprivrednici i društvo u cijelini, pa je zato potrebno provesti reformu ZPP.

Klimatske promjene, nestabilnost cijena, nesigurna politička i gospodarska situacija, ruralna depopulacija i sve veća važnost globalne trgovine: poljoprivrednici se neprestano prilagođavaju promjenjivim okolnostima, stoga je zadatak zakonodavaca osigurati **poljoprivrednicima odgovarajuću potporu** utemeljenu na jasnim i pojednostavljenim pravilima u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.

Sve su to razlozi, zbog kojih je potrebna reforma ZPP.
ZPP predvodi prijelaz na **održiviju poljoprivredu**.

U **ruralnim područjima** živi više od **50 % stanovništva EU**, stoga je nužno pojačati nastojanja kako bi ta područja ostala vitalna i atraktivna za život u smislu rasta i radnih mesta, ali i infrastrukture, mobilnosti i osnovnih usluga.

Poljoprivredna politika EU i nova ZPP pridonose **gospodarskoj dinamici ruralnih područja** i njihovu društvenom i kulturnom životu nastojanjem da se **očuva održiva poljoprivreda** u cijeloj Europi te ulaganjima u razvoj ruralnih područja i zajednica.

Današnjim se zakonodavnim prijedlozima uvodi **pojednostavljena i modernizirana politika** prikladnija za suočavanje s tim izazovima i ostvarivanje tih ciljeva.

Koja su proračunska sredstva raspoloživa za ZPP za razdoblje 2021. – 2027.

Prijedlogom EK, za razdoblje 2021. – 2027. predviđeno je **365 milijardi EUR** za ZPP.

To odgovara prosječnom udjelu od **28,5 % ukupnih proračunskih sredstava EU-a** za razdoblje 2021. – 2027.

Dodatnih 10 milijardi EUR stavit će se na raspolaganje u okviru EU **istraživačkog programa** Obzor Europa za potporu posebnim istraživanjima i inovacijama u području prehrane, poljoprivrede, ruralnog razvoja i biogospodarstva.

265,2	milijarde EUR za izravna plaćanja,
20,0	milijardi EUR za mjere potpore tržištu (EFJP)
78,8	milijardi EUR za ruralni razvoj (EPFRR).
365	milijardi EUR-a UKUPNO
+ 10	milijardi EUR-a za istraživanje i inovacije
375	milijardi EUR-a SVEUKUPNO

	mlrd EUR	
EUROPSKA UNIJA	2014-2020	2021-2027
proračun za ZPP		
izravna plaćanja	308	285
ruralni razvoj	100	80
ukupno	408	365

Koji su ciljevi budućeg ZPP-a za razdoblje 2021. – 2027.

Buduća ZPP usredotočit će se na devet općih ciljeva koji odražavaju

- gospodarsku,
- okolišnu i
- društvenu važnost politike:

Ciljevi buduće ZPP

1. poticanje održivog prihoda i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava na području EU-a kako bi se poboljšala sigurnost opskrbe hranom;
2. snažnija tržišna orijentacija i povećanje konkurentnosti, među ostalim, većom usmjerenošću na istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju;
3. poboljšanje položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu;
4. doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te razvoju održive energije;
5. poticanje održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak;
6. doprinos zaštiti bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobrazja;
7. privlačenje mladih poljoprivrednika i olakšavanje razvoja poduzeća u ruralnim područjima;
8. promicanje zapošljavanja, rasta, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući biogospodarstvo i održivo šumarstvo;
9. poboljšanje odgovora poljoprivrede EU-a na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, hranjivu i održivu hranu, te dobrobit životinja.

Poticanje znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima međusektorski je cilj.

Na razini EU-a naglasak će biti na:

Države članice moći će krojiti mjere prema svojim konkretnim potrebama, a način na koji to planiraju učiniti predstaviti će u sveobuhvatnom strateškom planu u okviru ZPP-a.

U strateškim planovima u okviru ZPP-a svaka će država članica iznijeti prijedloge za ostvarivanje općih ciljeva ZPP-a, vodeći računa o svojim posebnim potrebama. Definirati će strategiju i objasniti kako djelovanja u okviru oba stupa pridonose ostvarivanju tih ciljeva.

Svaki strateški plan u okviru ZPP-a trebat će prethodno odobriti Europska komisija kako bi se osiguralo da je plan u skladu s ciljevima na razini EU-a, da se njime ne narušavaju zajednička priroda politike i jedinstveno tržište te da ne dovodi do prekomjernog opterećenja za korisnike ili uprave.

Kako će se ocjenjivati rezultati

Države članice Komisiji će dostavljati godišnje izvješće o uspješnosti iz kojega je vidljiv napredak prema ostvarenju ciljeva koji su utvrđeni na temelju posebnih pokazatelja rezultata. Komisija će preispitati izvješća i po potrebi izdati preporuke za poboljšanje učinkovitosti.

Uvest će se i novi sustav mogućih **sankcija i nagrada** kako bi se osigurao napredak.

Primjerice, države članice koje ispune svoje ciljne vrijednosti u području **klime, okoliša i bioraznolikosti** imat će pravo na **bonus u iznosu do 5 %** dodijeljenih sredstava za ruralni razvoj.

Jednako tako, ako godišnje izvješće o uspješnosti ukaže na to da nije ostvaren dovoljan napredak, Komisija će moći intervenirati kako bi se osiguralo da se financiranje snažnije usmjeri na rezultate. To bi npr. moglo uključivati posebni akcijski plan kojim bi se osiguralo preusmjeravanje nacionalnog programa, obustava plaćanja i/ili njihovo reprogramiranje, ovisno o prirodi slabih rezultata.

Kako će se pojednostaviti život poljoprivrednika i poslovanje nacionalnih uprava te što to znači u smislu modernizacije ZPP

Popis općih mjera dogovorenih na razini EU također će se pojednostaviti – primjerice, novom ZPP definirano je **osam općih područja djelovanja** u području ruralnog razvoja (okoliš i klima, mladi poljoprivrednici, instrumenti upravljanja rizikom, znanje i informacije itd.), **umjesto sadašnjih 69 mjera i podmjera**.

Nove tehnologije

U okviru nove ZPP poljoprivrednike i nacionalne uprave **poticat će se na uvođenje novih tehnologija** koje će im pojednostaviti rad.

Zahtjeve poljoprivrednika za izravnu potporu

prethodno će popunjavati uprave država članica, unošenjem što većeg broja ažuriranih i pouzdanih podataka i uporabom postojećih alata kao što je npr. sustav identifikacije zemljišnih parcela, čime će se poljoprivrednicima uštedjeti mnogo vremena.

Savjetodavna služba

U sklopu nove ZPP države članice bit će obvezne poljoprivrednicima staviti na raspolaganje sustav **savjetodavnih službi**.

Kako osigurati pravedniju raspodjelu plaćanja poljoprivrednicima i malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima

Nadalje, svaka će zemlja članica morati primjenjivati strože definicije kako bi se osiguralo da samo pravi poljoprivrednici primaju potporu.

Definicijom je potrebno osigurati da se potpora ne može dodijeliti osobama čije poljoprivredne djelatnosti čine samo neznatan dio njihove ukupne gospodarske djelatnosti ili kojima poljoprivreda nije glavna djelatnost.

Distribuciju novca treba više usmjeriti na male i srednje proizvođače nego na velike tvrtke. Zbog toga je namjera da se potpore ograniče na 100.000 eura, kako bi više novca ostalo za male proizvođače koji se teško nose s konkurencijom,

Kako će mlađi poljoprivrednici ostvariti koristi od budućeg ZPP

Privlačenje mlađih ljudi u poljoprivredni sektor i poticanje održivosti njihovih gospodarstava **jedan je od glavnih prioriteta ZPP nakon 2020.**

Mlađi poljoprivrednici imat će koristi od niza mjera,

- Države članice morat će rezervirati najmanje 2 % svojih nacionalnih dodijeljenih sredstava za izravna plaćanja, posebno za potporu pokretanju poslovanja mlađih poljoprivrednika,
- Najveći iznos potpore za pokretanje poslovanja **mlađih poljoprivrednika** i ruralnih novoosnovanih poduzeća povećat će se sa 50.000 na 100 000 EUR.
- Svaka će zemlja u sklopu svojeg **strateškog plana** u okviru ZPP morati predstaviti konkretnu strategiju za privlačenje i podupiranje mlađih poljoprivrednika,
- Sredstva za ruralni razvoj mogu se upotrijebiti za potporu programima usmjerenima na poboljšanje pristupa zemljištu i prijenos zemljišta, što je tradicionalno velika prepreka mlađim poljoprivrednicima koji pokreću poslovanje.

Kako će nova ZPP poduprijeti djelovanja u području okoliša i klime

Tri od devet posebnih ciljeva u budućoj ZPP odnosit će se na **okoliš i klimu** te će obuhvaćati pitanja **klimatskih promjena**, prirodnih resursa, bioraznolikosti, staništa i krajobraza.

Države članice u svojim će **strateškim planovima** u okviru ZPP-a morati navesti kako namjeravaju ostvariti te ciljeve te osigurati da njihovi poljoprivrednici ispunjavaju sve zahtjeve u pogledu **okoliša i klime**.

Osiguravanje visokih ambicija u pogledu **klime, okoliša i bioraznolikosti** postić će se na nekoliko načina:

Novi sustav takozvanih „**programa za ekologiju**”, koji se financira iz dodijeljenih nacionalnih sredstava za izravna plaćanja, bit će obvezan za države članice, no poljoprivrednici im se neće biti obvezni priključiti.

Programi za ekologiju

Programi za ekologiju morat će pridonijeti ciljevima ZPP u području okoliša i klime. Svaka će država članica moći osmisliti programe za ekologiju prema vlastitom nahođenju.

Jedan od primjera je program za ekologiju za financiranje poljoprivrede **bez uporabe gnojiva** radi poboljšanja kvalitete vode.

Za mjere u području **okoliša i klime** države članice trebat će izdvojiti barem 30 % svojeg proračuna za ruralni razvoj.

Sredstva za financiranje **ruralnog razvoja** upotrijebiti će se za podupiranje djelovanja u području klime i okoliša, posebno takozvane „**obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime**”, koje će također biti obvezne za države članice, ali dobrovoljne za poljoprivrednike.

Financijska sredstva za mjere povezane s okolišem u **područjima s prirodnim ograničenjima**, kao što su **planinska ili obalna područja**, od sada će se odobravati dodatno **uz 30 %** za ruralni razvoj.

U skladu s obvezama Europske Unije o provedbi Pariškog sporazuma i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda, očekuje se da će **40 % ukupnog proračuna ZPP** biti izdvojeno za djelovanja u **području klime**.

Koja je uloga istraživanja, inovacija i novih tehnologija u budućem ZPP

Budućom ZPP poticat će se **povećana ulaganja u znanje i inovacije**

REZIME

- **Zajednička poljoprivredna politika: Revolucija, evolucija ili svađa?**
- Hrvatska protiv smanjenja proračuna za zajedničku poljoprivrednu politiku
- Hrvatska će tražiti dvogodišnju odgodu
- **Zastupnica u EU Parlamentu, Marijana Petir, tražila osiguranje sredstava za hrvatsku poljoprivredu**

Rasprava o ZPP-u će biti dugačka, napeta i nepredvidiva jer će krojenje finalnog koncepta, kao i uvijek do sada, zahtijevati puno pregovora, poprilično trgovine ustupcima, ucjene i prijetnje vetom, stvaranje ad hoc interesnih koalicija. Ipak se radi o **365 milijardi eura**

Prema prijedlogu Europske komisije, ukupno će se za poljoprivredu u razdoblju od 2021. do 2027. godine izdvojiti **365 milijardi eura**. To je 10 % manje nego u prethodnom radoblu (408 mlrd EUR-a), a to smanjenje **uzrokovan je Brexitom**.

Hrvatskoj će od toga iznosa na raspolaganju biti nešto više od **4 milijarde eura**.

Hrvatska se protivi smanjenju EU proračuna za financiranje Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Prijedlog ZPP-a izazvao je veliku zabrinutost hrvatskih poljoprivrednika i MP prijedlogom nove Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za razdoblje od 2021.- 2027., kojom se **predviđaju manja sredstva za Hrvatsku**, apeliravši da ako već do smanjenja mora doći, da to bude tek od 2023. godine, a ne od 2021.

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj na svojoj je sjednici održanoj 11.10.2018. u Europskom parlamentu u Bruxellesu održao javno saslušanje o budućnosti Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Prema Ugovoru o pristupanju, **Hrvatska** bi za 1. stup ZPP-a u **potpunosti** svoju omotnicu mogla koristiti tek u **2022. godini**. S obzirom na to da se proračun smanjuje i da mi sada samo dio sredstava za izravna plaćanja primamo iz europskog proračuna, a 2022. godine proračun će biti manji, to bi se moglo tumačiti da će **Hrvatska** biti **jedina država članica** koja neće u potpunosti moći koristiti onaj novac koji joj je zagarantiran Ugovorom o pristupanju što je neprihvatljivo", rekla je Petir

Zato je **zastupnica Petir** spomenutim amandmanom koji je **predložila i koji je i usvojen** tražila da se poštuju obveze Unije iz Ugovora o pristupanju Hrvatske Uniji, kao i važnost zadržavanja razine finansijske omotnice za izravna plaćanja, ali i za tzv. minsku omotnicu.

Prezentaciju izradio

Dragutin Pejčić
HOK – Odjel za organizaciju rada cehova